

REPUBLIKA HRVATSKA
GRAD ZAGREB
GRADSKI URED ZA SOCIJALNU ZAŠTITU,
ZDRAVSTVO, BRANITELJE
I OSOBE S INVALIDITETOM

SAVJET ZA ZDRAVLJE

KLASA: 500-01/24-001/16
UR.BROJ: 251-09-41-1/002-24-10
Zagreb, 28. ožujka 2024.

ZAPISNIK

s 1. sjednice Savjeta za zdravlje, održane 14. veljače 2024. s početkom u 14:00 sati, u prostoru Tribine Grada Zagreba, Kaptol 27.

Nazočni članovi Savjeta za zdravlje:

1. Lora Vidović, predsjednica Savjeta za zdravlje
2. Ivna Vrana Špoljarić, predstavnica VGČ Donji grad
3. Bojan Nonković, predstavnik VGČ Maksimir
4. Ljiljana Ivanac, predstavnica VGČ Peščenica-Žitnjak
5. Jadranka Šlipogor, predstavnica VGČ Novi Zagreb-istok
6. Bernard Budimir, predstavnik VGČ Gornja Dubrava
7. Adriano Friganović, predstavnik VGČ Donja Dubrava
8. Dubravka Rusan, predstavnica VGČ Stenjevec
9. Damir Pavlek, predstavnik VGČ Podsljeme
10. Darko Dujić, predstavnik VGČ Podsused-Vrapče
11. Marina Pucević, predstavnica VGČ Brezovica
12. Marko Brkić, predstavnik VGČ Sesvete
13. Iva Žegura, predstavnica Hrvatske psihološke komore
14. Danijela-Lana Domitrović, predstavnica Hrvatske komore medicinskih sestara
15. Predrag Grabusin, predstavnik Hrvatske komore medicinskih biokemičara
16. Mirjana Grubišić, predstavnica Hrvatske komore fizioterapeuta

17. Jelena Holy, predstavnik Hrvatskog ljekarničkog sindikata
18. Siniša Željko Bajzek, predstavnik Sindikata radnika hitne pomoći Hrvatske
19. Biserka Klarić, predstavnik Samostalnog sindikata zdravstva i socijalne skrbi Hrvatske
20. Mirjana Kolarić, predstavnik Nezavisnog sindikata zaposlenih u hrvatskom zdravstvenom osiguranju
21. Jasna Karačić Zanetti, predstavnik Hrvatske udruge za promicanje prava pacijenata
22. Goran Roić, predstavnik Udruge poslodavaca u zdravstvu Hrvatske
23. Jelena Rakić Matić, predstavnik Udruge poslodavaca u zdravstvu Hrvatske
24. Petra Nola Fuchs, predstavnik Udruge poslodavaca u zdravstvu Hrvatske
25. Goran Krstačić, predstavnik Udruge poslodavaca u zdravstvu Hrvatske

Odsutni članovi Savjeta za zdravlje:

1. Vedran Lokošek, predstavnik VGČ Gornji grad - Medveščak
2. Mladen Perica, predstavnik VGČ Trnje
3. Branko Kolarić, predstavnik VGČ Novi Zagreb-zapad
4. Gabrijela Ivanov, predstavnik VGČ Trešnjevka-sjever
5. Danijela Širinić, predstavnik VGČ Trešnjevka-jug
6. Maja Kočiš, predstavnik VGČ Črnomerec
7. Ivan Bekavac, predstavnik Hrvatske liječničke komore
8. Ana Soldo, predstavnik Hrvatske ljekarničke komore
9. Hrvoje Pezo, predstavnik Hrvatske komore dentalne medicine
10. Adriana Vince, predstavnik Hrvatskog liječničkog zbora
11. Drago Čaleta, predstavnik Hrvatskog liječničkog sindikata
12. Željko Štogl, predstavnik Sindikata zdravstva, socijalne zaštite i mirovinsko-invalidskog osiguranja
13. Brankica Grgurić, predstavnik Hrvatskog strukovnog sindikata medicinskih sestara-medicinskih tehničara
14. Ivana Kalogjera, predstavnik Koalicije udruga u zdravstvu
15. Dražen Jurković, predstavnik Udruge poslodavaca u zdravstvu Hrvatske

Nazočni predstavnici Gradskog ureda za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom:

1. Mirela Šentija Knežević
2. Ana Gojanović
3. Sanja Maksan

Nazočni zainteresirani građani:

Mirela Varović

Predsjednica Savjeta za zdravlje mr. sc. Lora Vidović, pozdravlja nazočne članove Savjeta za zdravlje te predlaže sljedeći

DNEVNI RED :

1. Usvajanje zapisnika s 2. sjednice Savjeta za zdravlje
2. Usvajanje Izvješća o radu Savjeta za zdravlje za 2023. godinu
3. Usvajanje izmjena Poslovnika o radu Savjeta za zdravlje
4. Prikaz ulaganja u zdravstvene projekte u Gradu Zagrebu u 2023. godini
5. Razno

Predloženi Dnevni red jednoglasno je usvojen.

AD 1.) Jednoglasno je usvojen zapisnik s 2. sjednice Savjeta za zdravlje

AD 2.) Jednoglasno je usvojeno Izvješće o radu Savjeta za zdravlje za 2023. godinu

AD 3.) Jednoglasno je usvojena izmjena Poslovnika o radu Savjeta za zdravlje

Mijenja se Poslovnik o radu Savjeta za zdravlje na način da se članak 9. usklađuje s člankom 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“ broj 33/23.) kojim je uvedena obveza Savjeta za zdravlje da jednom godišnje izvijesti Nacionalno zdravstveno vijeće o predloženim i provedenim mjerama za ostvarivanje dostupnosti i kvalitete zdravstvene zaštite najkasnije do 30. ožujka za prethodnu godinu.

U članku 9. Poslovnika o radu Savjeta za zdravlje, iza riječi „Izvješće o radu“, dodaju se riječi „Izvješće za Nacionalno zdravstveno vijeće“.

Predlaže se izmjena članka 19. na način da se uvodi mogućnost održavanja elektroničke sjednice ako se u praksi pojavi potreba za žurnim glasovanjem o nekom pitanju iz nadležnosti Savjeta za zdravlje.

Članak 19. mijenja se i glasi:

„Sjednica Savjeta može se održati elektronskim putem (elektronička sjednica).

Elektronička sjednica može se održati pod uvjetom da je većina članova Savjeta putem elektroničke pošte ili na drugi odgovarajući način potvrdila primitak poziva za održavanje elektroničke sjednice.

Kod održavanja elektroničke sjednice članovi Savjeta dužni su se na svaku točku dnevnog reda zasebno očitovati na način da se u poruci elektroničke pošte navede broj točke dnevnog reda o kojoj se izjašnjavaju uz navođenje „za“ ili „protiv“, bez dodatnog obrazlaganja glasovanja.

O elektroničkoj sjednici sastavlja se zapisnik kojem se pridodaju ispisi poruka elektroničke pošte članova Savjeta iz stavka 2. ovog članka.

Zapisnik se verificira na prvoj sljedećoj redovnoj sjednici Savjeta.“

AD 4.) Prikaz ulaganja u zdravstvene projekte u Gradu Zagrebu u 2023. godini

Pomoćnica pročelnice Gradskog ureda za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, dr. sc. Mirela Šentija Knežević održala je prezentaciju o ulaganjima Grada Zagreba u zdravstvene projekte u 2023. godini i planovima za 2024. godinu.

Iz udjela u proračunu Grada Zagreba za 2024., Sektor za zdravstvo, na temelju zakonske obveze, (su)financira projekte/programe u iznosu 7.990.900 eura , dok je za 44 programa nadstandarda predviđeno 7.531.600 eura. Na temelju zakonske obveza financira se program dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, radi sprječavanja pojave i suzbijanja širenja zaraznih bolesti sukladno Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti. Ovdje pripada i aktivnost mrtvozorenja, obdukcija i ukopa umrlih koje obavlja Zavod za sudsku medicinu i kriminalistiku Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Nadalje, temeljem Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, provode se mjere zdravstvene ekologije, odnosno kontrola zdravstvene ispravnosti predmeta opće uporabe i gotove hrane u objektima za odgoj i obrazovanje, zdravstvenim objektima, kao i u objektima za smještaj starijih osoba te u trgovačkim centrima. Sustavno se prati zdravstvena ispravnosti vode za ljudsku potrošnju iz sustava javne vodoopskrbe i lokalnih vodovoda, kakvoća vode za kupanje na gradskim kupalištima tijekom kupališne sezone, kakvoća zraka na mjernoj postaji Mirogojska 16, alergena peludi i utjecaj bio-meteorološke prognoze na ljudsko zdravlje i informiranje javnosti te kakvoća tla u definiranim vremenskim intervalima.

Iz proračuna se izdvaja 1.678.600 eura za aktivnosti Gradskog društva Crvenog križa, a sufinanciraju se i programi/projekti udruga iz područja zaštite zdravlja u iznosu 262.800 eura s kojim Grad Zagreb često surađuje na organizaciji javnozdravstvenih događanja.

Kroz 44 projekata/programa nadstandarda građanima Grada Zagreba omogućene su zdravstvene usluge iznad usluga koje osigurava HZZO. U području mentalnog zdravlja je 16 projekata, a web portal mentalno zdravlje Grada Zagreba ima preko 200 000 pregleda jedinstvenih korisnika. U cilju očuvanja i zaštite mentalnog zdravlja financirani su različiti oblici edukacije građana o načinima očuvanja svog psihičkog zdravlja za sve dobne skupine. Aktivnosti Centra za mentalno zdravlje u zajednici i Savjetovališta za mentalno zdravlje pri Centru za zdravlje mladih, koji su kao primjeri dobre prakse prepoznati od strane Ministarstva zdravstva i HZZO-a su od listopada 2023. djelomično ugovoreni u okviru Posebnog programa osnaživanja mentalnog zdravlja, kao pilot projekti uspostave psiholoških timova i dispanzera za mentalno zdravlje pri domovima zdravlja. Tu je i Projekt resocijalizacije ovisnika, zatim aktivnosti na projektu H(RANA) u čijoj provedbi je partner Klinika za psihijatriju "Sv. Ivan"-Dnevna bolnica za poremećaje prehrane te redovne aktivnosti Službe za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti NZJZ „Dr. Andrija Štampar“

U području integrirane i palijativne skrbi je ukupno 10 projekata koji omogućuju povećan opseg zdravstvenih usluga, iznad standarda osiguranih zdravstvenim osiguranjem. To su projekti čije su aktivnosti vezane uz dodatnu skrb osoba u potrebi, pogotovo onih starije životne dobi kao što su: Integrirani pristup skrbi za starije osobe u kući, Fizikalna terapija i rehabilitacija osoba s invaliditetom u Gradu Zagrebu, Bolnica u kući, Centar za koordinaciju palijativne skrbi i posudionica pomagala i Dodatna palijativna skrb u kući bolesnika starije životne dobi koje provodi Ustanova za njegu u kući, Pojačana palijativna skrb u Specijalnoj bolnici za plućne bolesti, Pokretni geronto-stomatološki timovi Stomatološke poliklinike Zagreb, a dodatnu zdravstvenu skrb u domovima za starije pružaju domovi zdravlja Zagreb-Istok i Zagreb-Zapad kao i pilot projekt za kompleksne pacijente koji provodi Dom zdravlja Zagreb-Centar.

Grad ima viziju pojačanja kapaciteta u tom području te je na tom tragu dograđen i adaptiran Odjel psihogerijatrije Klinike za psihijatriju Vrapče koji u konačnici ima kapacitet 62 kreveta i Dnevnu bolnicu. Svi spomenuti projekti/programi nastavljaju se istom dinamikom i u 2024. godini. Pri Domu Zdravlja Zagreb-Istok otvoreno je 2023. prvo Savjetovalište za demenciju na lokaciji Ivanićgradska 38, koji će, zajedničkom suradnjom liječnika obiteljske medicine i specijaliste neurologa, omogućiti bolju, integriranu skrb o oboljelima.

U području promicanja dojenja i ranog razvoja djece Grad financira ukupno 6 projekata. To su projekti podrške obiteljima i majkama kroz usluge savjetovanja iznad standarda osiguranih zdravstvenim osiguranjem: edukacije za pripremu na roditeljstvo, trudnički tečajevi kao i

individualna savjetovanja kroz aktivnosti triju savjetovališta: za poticanje rasta i razvoja zdravog djeteta, dojenje i baby handling.

Dodatna zdravstvena skrb za djecu osigurana je organizacijom edukacija i karijes-protektivnih postupaka u ciljanoj skupini kroz projekt „Prevencija karijesa u vrtićima i osnovnim školama“ koji provodi Stomatološka poliklinika Zagreb.

S ciljem osiguranja dodatne zdravstvene skrbi za djecu s teškoćama u razvoju u Poliklinici Suvag provodi se „Program rehabilitacije za djecu s teškoćama slušanja i govora predškolske dobi“, a u suradnji s Edukacijsko - rehabilitacijskim fakultetom i projekt „Interdisciplinarni model podrške za djecu s poremećajem iz spektra autizma“. U Specijalnoj bolnici za zaštitu djece s neurorazvojnim i motoričkim smetnjama implementiran je ENVISAGE program za roditelje djece s teškoćama u razvoju. Program je razvijen s ciljem osnaživanja roditelja djece s teškoćama u razvoju kako bi izgradili vlastitu samoučinkovitost, autonomiju i osjećaj kompetentnosti, poboljšali roditeljske i komunikacijske vještine te se povezali s drugim roditeljima.

U području ranog otkrivanja i prevencije kroničnih i nezaraznih bolesti nalazi se 7 projekata koji su vezani uz spolno i reproduktivno zdravlje, promociju zdravlja i prevenciju bolesti te program nadstandarda „Preventivni pregledi sportaša“ Poliklinike Zagreb. U 2023. godini s radom je započeo Dijabetološki centar u Sigetu u sklopu kojeg djeluju nutricionističko i farmakoterapijsko savjetovalište, a organiziraju se i tjedna predavanja o životu s dijabetesom koji vode patronažne sestre te tjelovježbe uz nadzor kineziologa.

NZJZ „Dr. Andrija Štampar“ pruža besplatne mamografske preglede žena s prebivalištem u Gradu Zagrebu. Program je namijenjen ženama u dobi od 40 do 49 godina te starijim od 69 godina, koje nisu obuhvaćene Nacionalnim programom ranog otkrivanja raka dojke. Osim toga u Savjetovalištu za zaštitu reproduktivnog zdravlja mladih NZJZ „Dr. Andrija Štampar“, besplatno mogu obaviti ginekološki pregled studentice i učenice srednjih škola grada Zagreba koje nisu prijavljene kod primarnog ginekologa ili im se ginekolog nalazi izvan mjesta studiranja. Vezano uz cijepljenje protiv HPV-a, od ove godine školski liječnici će na cijepljenje pozivati učenike od 5. do 8. razreda osnovne škole uz provedbu drugih preventivnih aktivnosti. Cjepivo je besplatno i za sve osobe nakon osmog razreda osnovne škole do 25. godine starosti koji se do sada nisu uspjeli cijepiti (u 2023. procijepljeno je 4000 mladih koji se nisu cijepili u osnovnoj školi). Kada se govori o zaštiti reproduktivnog i spolnog zdravlja ne može se zaobići niti sufinanciranje testiranja na spolno prenosive bolesti udruge HUHIV putem koje se godišnje obavi oko 2000 testiranja.

Grad Zagreb je osigurao dodatna sredstva za projekt "Rano otkrivanje kardiovaskularnih bolesti", koji je obuhvatio žene s područja grada Zagreba u dobi iznad 45 godina života, a koje nemaju simptome kardiovaskularnog pobola, ali mogu imati neki od faktora rizika poput arterijske hipertenzije, dislipidemije, hiperuricemije, šećerne bolesti, debljine, pušenja, ali za sada nemaju manifestnu koronarnu bolest.

Javnozdravstvena akcija besplatnih pregleda madeža „Djeluj sada“, jedna je od najposjećenijih i najuspješnijih akcija na koju se svake godine odazove preko 1000 građana. Tako je tijekom akcije 2023. godine pregledano ukupno 1.057 građana od čega je kod 21 osobe postavljena sumnja na melanom, a kod 111 osoba postavljena je sumnja na drugu vrstu zloćudnih tumora kože. Zahvaljujući velikom zanimanju za ovu akciju i postignutim uspjehom ove godine će akcija biti obogaćena dodatnim mjestom za pregled.

Osim prethodno navedenog, od aktivnosti vezanih uz promociju zdravlja održano je više javnozdravstvenih akcija kojima su obilježeni na pr. Nacionalni tjedan dojenja, Svjetski dan srca, Dan dojki, Svjetski dan prve pomoći, Mjesec oralnog zdravlja, a nedavno je održana javnozdravstvena kampanja Dan crvenih haljina, pokrenuta kako bi se podigla svijest o moždanom udaru kod žena i mnogi drugi. Sajam zdravlja - Štampar u tvom kvartu održao se u tri gradske četvrti, a u okviru aktivnosti vezanih uz prevenciju i rano otkrivanje bolesti održane su javnozdravstvene akcije „Kuham za svoje srce“ i „Svi za njega“ te je financirano provođenje preventivnih pregleda prostate za muškarce s invaliditetom.

U suradnji s NZHM Grada Zagreba provedene su edukacije za provođenje osnovnih mjera održavanja života s uporabom automatskog vanjskog defibrilatora za 62 laika zaposlenika 11 ustanova na čijim lokacijama su postavljeni AVD-i.

Od ostalih aktivnosti, vrijedno je spomenuti i da je u 2023. godini započela provedba projekta CARES - Remote Healthcare for Silver Europe. Cilj projekta je unaprjeđenje lokalnih i regionalnih politika odgovornih za modernizaciju zdravstvenog sustava korištenjem inovativnih rješenja telenjege i telemedicine. Grad Zagreb je, uz još sedam regija iz zemalja članica Europske unije, jedan od partnera na provedbi navedenog projekta.

Novi/ji projekti/programi u 2024. godini su mobilni tim za mentalno zdravlje Službe za prevenciju ovisnosti NZJZ „dr. Andrija Štampar“; primjena Envisage programa u Specijalnoj bolnici za zaštitu djece s neurorazvojnim i motoričkim smetnjama; Savjetovalište za demenciju - Doma zdravlja Zagreb-Istok; projekt „Ekološka karta Grada Zagreba“ koji provodi NZJZ „dr. Andrija Štampar“ te financiranje nabave 19 novih sanitetskih vozila i znavljanje mrežne i systemske opreme u iznosu 2.379.000,00 eura - NZHM Grada Zagreba.

Prof. Goran Krstaić, govorio je o projektu Žene i srce - ranom otkrivanju kardiovaskularnih bolesti žena Grada Zagreba, starijih od 45 godina. Radi se o trogodišnjem projektu koji je pokrenuo Grad Zagreb u suradnji s Poliklinikom za prevenciju kardiovaskularnih bolesti i rehabilitaciju „Srčana“. Prema posljednjim podacima, u Hrvatskoj svake godine umre od kardiovaskularnih bolesti 39,1% ljudi, od toga je udio žena 58%. Projektom je obuhvaćeno preko 2500 žena u gradu Zagrebu, iznad 45 godina života koje nemaju simptome kardiovaskularnog pobola, a mogu imati neki od faktora rizika poput arterijske hipertenzije, dislipidemije, hiperuricemije, šećerne bolesti, debljine, pušenja i koje nemaju manifestnu koronarnu bolest. Obavljenim pretragama mjereni su: visoko osjetljivi Troponin (hs Troponin I), kompletni lipidogram (ukupni kolesterol, LDL kolesterol, HDL kolesterol, Trigliceridi), prosječni tromjesečni šećer u krvi (HbA1c) i visoko osjetljivi CRP (hsCRP).

U usporedbi s dosadašnjim testovima za procjenu rizika, visoko osjetljivi Troponin I test pruža veću točnost u prepoznavanju osoba kardiovaskularnog rizika.

Rezultati su bili sljedeći: 10% žena je imalo povišen rizik, 75% povišene masnoće, 25% visokoosjetljivi CRP - povišen index ateroskleroze, a kod 15% žena je otkriven dijabetes. Temeljem dobivenih rezultata, istraživački tim je sudjelovao na 18 domaćih, europskih i svjetskih konferencija, objavljen je intervju u Modern Health Care - vodećoj digitalnoj platformi u svijetu koju prati više od 3 mil. medicinski profesionalaca. Osim toga, 31.1.2024. prihvaćen je njihov članak u International Journal of Cardiology Cardiovascular Risk and Prevention o ranom probiru kardiovaskularnih bolesti u asimptomatskih ženskih osoba u Hrvatskoj (s vrlo jasnom naznakom da je to projekt Grada Zagreba i Gradskog ureda za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom), a najnovija je vijest da su ušli u najuži izbor za nagradu američkog društva za inovacije u zdravstvu i prevenciji bolesti – “Global Achievement” u sklopu Univants of Healthcare Excellence Award Program 2024

Trogodišnji projekt Žene i srce je završen, ali 15.1.2024. je krenuo nastavak projekta koji odsada uključuje i muškarce starije od 40 godina. HZZO je prihvatio prijedlog da visokoosjetljivi troponin I ulazi u redoviti probir kardiovaskularnih bolesti te je kao takav, test financiran od HZZO-a i to je sada zlatni standard. S kolegom, dr. Protrkom, dogovoren je niz predavanja za liječnike opće medicine Doma zdravlja Zagreb-Centar.

AD 5.) Predsjednica Savjeta za zdravlje, mr. sc. Lora Vidović, obavijestila je članove da je objekt Doma zdravlja Zagreb-Istok u Ivanićgradskoj u prijedlogu radova energetske obnove i adaptacije prostora u potkrovlju što bi trebalo proširiti kapacitete doma zdravlja. U Domu zdravlja Zagreb-Zapad, na Prilazu baruna Filipovića 11, radi provedbe projekta cjelovite

obnove, uskoro slijedi izmještanje ordinacija na lokaciju Grgura Ninskog 3 dok Uprava seli na Jankomir 25, Robne terminale. Poliklinika za bolesti dišnog sustava također mijenja mjesto rada, premješta se na lokaciju Doma zdravlja Zagreb-Centar u Sigetu do završetka radova na sanaciji. U planu je i energetska obnova Doma zdravlja-Centar na lokaciji Siget.

Dom zdravlja Zagreb-Centar, uz podršku Vijeća Gradske četvrti Novi Zagreb Istok, pokrenuo je inicijativu za otvaranje pedijatrijske i ginekološke ambulante u Zaprudu. Na području VGČ Novi Zagreb Istok, koji broji 11 mjesnih odbora, živi oko 70 000 naših sugrađana, a samo na području MO Dugave postoji zdravstvena usluga ginekologije i pedijatrije dok je na ostalih 10 nema. Mreža javne zdravstvene službe predviđa mogućnost ugovaranja navedenih timova, ali kako bi se s HZZO-om mogla ugovoriti zdravstvena djelatnost potrebno je, u sklopu redovne procedure, prikupiti potpise najmanje $\frac{1}{4}$ pacijenata od optimalnog broja koji za pedijatrijsku ambulantu iznosi 950, a ginekološku 6000 osiguranika.

Osim toga, u tijeku je i cjelovita obnova Specijalne bolnice za plućne bolesti koja je izmještena na lokaciju Nemetova 2. Nakon povratka u novoobnovljene objekte, kapaciteti u Nemetovoj 2 će ostati na istoj lokaciji što će ojačati kapacitete palijativne skrbi Specijalne bolnice za plućne bolesti.

U daljnjem tijeku sjednice povela se diskusija o (ne)dosupnosti zdravstvene zaštite, zdravstvenoj (ne)pismenosti stanovništva i potrebom za jačanjem specijalističkih zdravstvenih usluga. Vezano uz zdravstvenu pismenost, članovi Savjeta za zdravlje su suglasni da je zdravstvena pismenost na niskoj razini što dobro ocrta odaziv na preventivne preglede koji je vrlo nizak. Tako se u Hrvatskoj puno manje od prosjeka EU sudjeluje u programima za rano otkrivanje raka dojke, vrata maternice i debelog crijeva.

Niska razina zdravstvene pismenosti povezana je s lošijim zdravljem, slabijim preživljenjem od različitih bolesti i većim troškovima skrbi. Dio bolesti može se prevenirati ili uspješni liječiti upravo povećanjem zdravstvene pismenosti koja međutim nije isključiva odgovornost građana i pacijenata, nego je za učinkovitu komunikaciju s pacijentima potrebno opismeniti i sustav i zdravstveno osoblje.

Zaključno: Zdravstveni sustav je kompleksan i heterogen, a dionici u zdravstvu (pacijenti, liječnici, ugovaratelji usluga, itd.) imaju različite motivacije koje određuju i njihovo ponašanje i ponudu i potražnju za zdravstvenim uslugama. Kako bi se smanjile prepreke u pristupu zdravstvenim uslugama za sve građane i povećala jednakost u pristupu zdravstvenim uslugama, donositelji odluka u zdravstvu moraju voditi računa o mnogo različitih faktora te kvalitetnim politikama urediti djelovanje u različitim domenama. Pri tome se ne smije zanemariti mjesto i

uloga građana kao korisnika i kao aktivnog sudionika u zdravstvenom sustavu jer bez sagledavanja uloge pacijenata i građana unutar zdravstvenog sustava, nemoguće je stvoriti okvir za promjene u sustavu.

Sjednica je završena u 15.30 sati.

Zapisnik sastavila:

Sanja Maksan

